

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 1

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL

Profil real, sport
februarie, 2024

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

PROFIL REAL – 100 de puncte

Citește textul propus și scrie răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

Gimnaziul clasic din Bacău funcționa într-o clădire nouă, după nesfârșite peregrinări prin case dărăpănate, închiriate de la un an la altul, după cum se nimerea. Sau după cum voia primarul, care se dedulcise și el cu una, cu alta, că, deh, om era și avea nevoi multe... Cu două etaje și arhitectură modernă, clădirea rivaliza cu orice altă construcție din târg. Avea sală de sport, laboratoare și bibliotecă, la dotarea căreia contribuise însuși principele Ferdinand, mișcat de faptul că școala avea să îi poarte numele, ca semn al devotamentului băcăuanilor față de Casa Regală. [...]

Din cauza înălțimii tavanului, în școală te simțeai neînsemnat. Iorgu se aciuă undeva în spatele clasei, unde se ocupa cu lectura cărților și cu executarea unor schițe. Școala, cu exigențele ei, nu i se potrivea deloc. Dacă n-ar fi fost muzica, desenul și gimnastica, s-ar fi lipsit bucuros de școală. Dar n-avea încotro. [...]

Se adăncea în lectura unor cărți și broșuri, majoritatea socialiste, care circulau printre colegii mai mari. Nu dormea noaptea, curios să-nțeleagă ce scria acolo. Erau oameni, erau idei care nu-i dădeau pace, absorbindu-l cu totul. [...] Important era să înțeleagă lumea, să pătrundă sensul istoriei și să priceapă de ce trăiesc oamenii cum trăiesc. Să găsească răspunsuri la întrebările care îl frământau, străbătând camera în lung și în lat, în nopțile când nu putea adormi.

Iorgu era deasupra preocupărilor mărunte ale colegilor, care se canoneau învățând pe de rost, fără să priceapă nimic. El se închidea în odaia sa, unde citea și scria, cânta la vioară și desena. Călca mai apăsat, vorbea mai așezat. Felul său de a fi, sobru și elegant, îi aduse o anume notorietate. Îl priveau acum cu admirație. [...]

Îi uimi pe toți cu răspunsul la ancheta inițiată de Spiru Haret, care voia să afle starea școlii românești. Trimisese un poem, pe care ministrul îl citi încântat, împărtășindu-l apoi consilierilor și inspectorilor, într-o ședință în care i-a lăsat pe toți *bouche bée*: „Liceu, – cimitir/ Al tinereții mele –/ Pedanți profesori/ Și examene grele.../ Și azi mă-nfiori/ Liceu, – cimitir/ Al tinereții mele!!/ Liceu, – cimitir/ Cu lungi coridoare –/ Azi nu mai sunt eu/ Și mîntea mă doare.../ Nimic nu mai vreau –/ Liceu, – cimitir/ Cu lungi coridoare...// Liceu, – cimitir/ Al tinereții mele –/ În lume m-ai dat/ În vâltoarele grele,/ Atât de blazat.../ Liceu, – cimitir/ Al tinereții mele!” O tăcere grea se așternuse în sală, celor prezenți nevenindu-le a crede ce auziseră. Nu că n-ar fi știut cum stau lucrurile prin orașele și prin satele țării, unde școlile n-aveau nici lemne de foc, ci pentru că nimeni nu îndrăznise s-o spună atât de tranșant. Nici măcar gazetele de opoziție, în polemicile lor, nu puseseră degetul pe rană cum o făcea acest elev, de la Liceul „Principele Ferdinand” din Bacău. Haret profită de stuporea generală și le spuse:

- Domnilor, ascultați-mă bine: acesta este cel mai sincer document despre școala românească! Nu rapoartele întocmite de revizorii și directorii noștri din teritoriu! Avem neapărată trebuință de o reformă adevărată! Și asta cât mai grabnic! Voi scrie personal acestui tânăr Vasiliu să îl felicitez pentru curajul său!

Directorul Lascăr Veniamin fu intrigat de primirea adresei. [...] Îl chemă, deci, pe elevul Vasiliu în biroul său, tratându-l suspect de ceremonios. „Ce-o mai fi și de data asta?” se întrebă Iorgu. „S-o mai fi plâns vreun profesor? O fi aflat că public versuri?” Însă n-apucă să-și pună prea multe întrebări, fiindcă directorul îl pofți să ia loc și scoase din sertar o scrisoare, pe care i-o întinse:

- Bravos, domnule poet! Iată ce-mi scrie ministrul Haret. Ce-ți veni să răspunzi la anchetă? De unde ai aflat despre ea?

- Din gazetă, domnule Veniamin...

- Nu știi că e interzis elevilor să citească gazetele?

- De ce să fie interzis, domnule director? De ce să nu ne informăm? Trăim într-o epocă în care oamenii trebuie să-și cunoască drepturile și îndatoririle. Iar intelectualii să lupte pentru respectarea lor. Inclusiv dumneavoastră, ca profesor și director al acestei școli!

- Nu cumva ești socialist? ricană Lascăr. Ascultă-mă bine! Am fost și eu în tinerețile mele, dar m-am lămurit. Bagă bine de seamă! Că dăm de bucluc amândoi! Dar mai ales dumitale, care poți fi exmatriculat! Ai noroc că te apreciază ministrul, dar nu care cumva să ți se urce la cap!

Adrian Jicu. *Iorgu*

bouche bée (fr.) – cu gura căscată; frapat; șocat; stupefiat

a ricana – a râde batjocoritor; a rânji

a se canoni – aici: a depune eforturi susținute; a se strădui din răsuferință

Nr.	Item	Punctaj	
1	Rescrie enunțul următor, înlocuind prin sinonime contextuale cuvintele subliniate: <i>Iorgu era deasupra preocupărilor mărunte ale colegilor, care se canoneau învățând pe de rost, fără să priceapă nimic.</i> _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2	Extrage, din ultima replică a fragmentului propus, trei expresii/locuțiuni, explicând, în câte un enunț, sensul acestora. 1) _____ _____ 2) _____ _____ 3) _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
3	Ilustrează, în enunțuri dezvoltate, sensul propriu al lexemelor subliniate din secvențele: ... <u>să pătrundă sensul istoriei...</u> ; ... <u>întrebările care îl frământau, ...</u> . _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Rezumă, în trei enunțuri dezvoltate, esența dialogului din fragmentul subliniat. _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
5	Analizează, în text coerent de 5-6 rânduri, valoarea stilistică a cuvântului subliniat din sintagma <u>tăcere grea</u> , determinându-i sugestia contextuală. _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

6.	<p>Meditează, în spațiul rezervat, asupra stării de spirit a eului liric, exprimate în versurile din text.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
7	<p>Interpretează, în text coerent de 6-7 rânduri, atitudinea ministrului Spiru Haret față de starea școlii românești, exemplificând cu două citate din fragmentul propus.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
8	<p>Dedu o trăsătură morală a personajului Iorgu, care ți-a plăcut, motivându-ți , în spațiul rezervat, alegerea prin angajarea a două secvențe relevante din text. Trăsătura</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
9	<p>Compară, în spațiul propus, relația profesor-elev din fragmentul analizat cu același aspect dintr-o altă operă din literatura română, ilustrându-ți răspunsul prin câte un exemplu din fiecare text.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

10	<p>Precizează, în spațiul acordat, două aspecte concrete din text, care contribuie la realizarea temei <i>școala</i>, menționând rolul fiecăruia.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
11	<p>Formulează, în spațiul rezervat, un punct de vedere referitor la necesitatea îmbunătățirii sistemului educațional actual din Republica Moldova, justificându-ți opinia în trei argumente.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8
12	<p>Redactează un eseu argumentativ de 1-1,5 pagini, în raport cu aserțiunea: <i>Ideile mari pornesc totdeauna din suflete mari.</i> (Vasile Conta)</p> <p>În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:</p> <p>a) exprimarea clară a opiniei; L 0 1 2</p> <p>b) formularea a două teze distincte; L 0 1 2 3 4</p> <p>c) susținerea fiecărei teze cu câte un argument; L 0 1 2 3 4</p> <p>d) referința la un text din literatura română, studiat sau citit independent, care confirmă o teză enunțată; L 0 1 2 3 4</p> <p>e) referința la experiența de viață, care confirmă o altă teză enunțată; L 0 1 2</p> <p>f) respectarea structurii eseului argumentativ; L 0 1 2 3</p> <p>g) respectarea limitei de întindere. L 0 1</p>		

Pentru redactarea tuturor secvențelor scrise vei obține **20 de puncte**.

Cerințe față de redactare:		Punctaj	
1	Structurarea adecvată a textului propriu	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Calitatea mesajului scris: coerență și coeziune	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
3	Corectitudinea stilistică, alegerea registrului stilistic corespunzător tipologiei textului scris	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Respectarea normelor ortografice și gramaticale	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
5	Respectarea normelor de punctuație	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5